DİĞER ÇALIŞMALARIMIZA AŞAĞIDAKİ KARE KODLARI OKUTARAK ULAŞABİLİRSİNİZ:

GÜZEL AHLAK VE KÖTÜ AHLAK KİTABI	AÇIKLAMALI KIRK HADİS

KİŞİNİN ÎMÂNSIZ ÖLMESİNE SEBEP OLAN ŞEYLER

Hazırlayan:
Faruk Yılmaz
[İmam-Hatip]

DİĞER ÇALIŞMALARIMIZA AŞAĞIDAKİ KARE KODLARI OKUTARAK ULAŞABİLİRSİNİZ:

MEKTUP	ÖZET EHL-İ SÜNNET İTİKADI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Önsöz

Allah Teâlâ'ya Hamd olsun. Kıymetli Rasûlüne ve onun âl ve ashabına salât ve selam olsun. Bundan sonra:

Bu çalışmamız kişinin îmânsız ölmesine sebep olan şeyler hakkındadır. Bu yazı, elli maddeden oluşmaktadır ve kırk maddesi Osmanlı Devletinin son zamanlarında Abdulhamid Han [rahimehullah] tarafından "Miftahul-Cenneh" yani Cennetin Anahtarı adlı, halk arasında "Mızraklı ilmihal" diye meşhur olmuş ilmihalin iman bahsinde "Ve dahi imansız gitmenin sebepleri kırk kadar beyan olunmuştur" diye bildirlen maddelerin şerhinden oluşmaktadır. Kalan on madde ise bir tetimme olarak günümüzdeki îmânsız ölmeye sebep olan bazı meseleleri biz ele aldık ve şerhini yaptık. Bu sayfalarının sayısı az ama menfaati büyük olan kitapçık, iman ehlinin imanını artıracak, küfür ehlinin de küfrünü artıracaktır. Ğaflete dalmış olanları uyandıran, unutmuşlara hatırlatan, günahlara dalmış olanları tevbeye çağıran bir özelliği vardır. Bu kitapçık incelendiğinde görülecek ki bazı maddelerde kişiyi doğrudan doğruya küfre sokan şeyler yer almış. Bazı maddelerde ise devam edildiğinde kişiyi küfre taşıyan ve kişinin küfür üzerine ölmesine neden olan haramlar beyan etmiştir. Aslında her bir haramda küfre giden bir yol vardır, tespitimize göre onlar da şunlardır: 1-Uzun süre işlemek ile kalbin kararmasına yol açması ve imanın gitmesi. 2-Uzun süre ve ısrarla işlemek sûretiyle kişinin nazarında mübah gibi olması. 3-Israr ile devam etmek sebebi ile Allah Teâlâ'nın lanetini çekmesi. 4-Uzun süre ve ısrar ile devam etmek suretiyle tevbeye luzum görmemesi. 5-Haramın tatlı gelmesi ile birlikte uzun süre işleyince o haramın kendi için bir hak olduğunu düşünerek savunması. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kişiyi küfre sokan durumların ana maddeleri şunlardır:

- Dînin her hangi bir hükmünü inkâr etmek
- Dînin her hangi bir hükmü ile istihza (alay) etmek
- Dînin herhangi bir hükmü ile istihfâf (Hafife alma, küçük görme) etmek
- Allah ve Rasulüne iftira atmak.
- Allah ve Rasulüne itiraz etmek.
- Nefsinin hükmünü Allah'ın ve Rasülünün hükmünden üstün tutmak / Allah ve Rasulüne karşı kibirlenmek.
- İcma'ya muhalefet ederek müminlerin yolundan sapmak.
- Allah ve Rasulüne teslim olmamak.
- Allah ve Resulüne güvenmemek.
- Küfre rıza göstermek ve memnun olmak.

Bu kitapçığı okuyup, okutmanız gerekirse bastırıp dağıtmanız dilediği ile… Tevfik ve inayet Allah Teâlâ'dandır.

Hazırlayan:Faruk Yılmaz
Tarih:Hicrî:26 Rebiulevvel 1443/ Miladî 1 Kasım 2021

******

Birinci madde: YARAMAZ İTİKAD.
Şerh: Yaramaz itikad ile kast olunan şey Ehl-i Sünnet Vel Cemaat itikadının dışında bir inanışa sahip olmaktır. Bir kimsenin kendisini küfre sokacak söz ve işlerden uzak tutması gerekir. Aksi takdirde herkes onu müslüman zannederken o Allah Teâlâ'ya küfür üzerine varır. - Allah Teâlâ muhafaza - Eğer küfür üzerine varırsa münafıklar sınıfından olur münafıklar ise Cehennemin en alt tabakasında yanacaklardır. [Bak:Nîsa:145] Her Müslüman Ehl-i Sünnet itikadını iyi bir şekilde öğrenmeli ve şüphesiz inanmalıdır… [Tenbih: Kitapçığın başında "Özet Ehl-i Sünnet itikadı" adlı çalışmamızın kare kodunu koyduk. Onu telefonunuza indireceğiniz herhangi bir karekod okuyucu ile okutup istifade edebilirsiniz.]

İkinci madde: ZAYIF İMAN.
Şerh: Zayıf iman iki şekilde olur ki birincisi: îmânda şüphe olması. Çünkü inanılması gereken şeylerde şüphe olursa kişi imanda karar kılamadığı için bir inanır bir inanmaz, bir yapar bir yapmaz. Nitekim Allah Teâlâ Kuran-ı Kerimde şöyle buyurur [mealen]: "İnsanlardan bazısı da, Allah'a bir kenardan (şübhe içinde) kulluk eder. Artık ona bir iyilik isâbet ederse, onunla mutmain olur. Fakat ona bir kötülük isâbet ederse, yüzüstü döner (dinden çıkar). Dünyayı da, âhireti de kaybetmiştir. İşte o apaçık hüsran, budur!" [Hac:11] İkincisi de imanın yakîn [kesinlik] bakımından zayıf olmasıdır. Çünkü îmân inanılması gereken şeyler bakımından artmaz ve eksilmez fakat kuvvet bakımından artar ve eksilir. Kişinin îmânı zayıfladıkça küfre yakınlaşır ve son nefeste îmânını şeytana kaptırabilir - Allah Teâlâ muhafaza - Günahta ısrar ve umursamazlık imanı zayıflatır. Takvaya gayret ve tevbe de imanı kuvvetlendirir.

Üçüncü madde: DOKUZ AZASINI DOĞRU YOLDAN ÇIKARMAK.
Şerh: Dokuz aza ile kast olunan şunlardır: göz, burun, ağız, kulak, iki ayak, iki el ve cinsel uzuvdur. İnsan günahkârdır fakat bu azaların tamamını Allah Teâlâ'ya isyanda kullanmaz. Eğer Müslüman bir kişi bu dokuz azayı Allah Teâlâ'ya isyanda birleştirirse yani haramlara bulaştırır ve batırırsa bu, o kimsenin îmânını zayıflatır ve kalbini karartır ve katılaştırır [Bak:Mutaffifîn:14]. Kalbi kara ve katı olan kimse bir daha tevbe etmeye yanaşmaz ve olan iman da uçup gider - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi: "Onu [yani nefsini] günahlara gömen kaybetmiştir." [Şems:10]

Dördüncü madde: GÜNAHTA ISRAR ETMEK.
Şerh: Günahta ısrar diyince ilk akla gelen şey büyük günahlarda ısrar etmektir. Fakat buna küçük günahlar da dahildir. Çünkü küçük günahlar ısrar ile büyük olur. Büyük günahlardan bazısı şunlardır: Namaz kılmamak, tesettürsüz gezmek, içki içmek, uyuşturucu kullanmak, sihir-büyü yapmak, yetim malı yemek, harpten kaçmak, zekât vermemek, zina yapmak, livata yapmak... gibi. Günah ne kadar büyük olursa olsun istiğfar ve tevbe ile küçülür ve yok olur. Günah ne kadar küçük olursa olsun istiğfarsızlık ve tevbesizlik ile yani ısrar ile büyük olur. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "İstiğfar eden kimse bir günde aynı günaha yetmiş kere de dönse [istiğfarı sayesinde] günahda ısrar etmiş olmaz." [Ebû Dâvûd:1514, Tirmizî:3559] Günahta ısrar etmek son nefeste îmânsız gitmeye sebep olur çünkü kişi aynı günahı uzun zaman ısrar ile yapınca ya günahı normal görür veya tevbeyi lüzumsuz görür veya âhiretten korkmaz olur veya kalbi kararır da îmânı zayıflar ve söner. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Beşinci madde: İSLAM NİMETİNE KARŞI ŞÜKRÜNÜ KESMEK.
Şerh: Allah Teâlâ bizleri Müslüman kılmak ile bizlere büyük lutufta bulunmuştur. Bize düşen de bu büyük nimetten dolayı her zaman Allah Teâlâ'ya şükür ve hamd etmemizdir. Peygamber Efendimiz ﷺ hep İslam nimetine şükreder îmânsızlıktan Allah Teâlâ'ya sığınırdı. Mesela yemek yedikten sonra bile şöyle dua etmiştir: "Bizi yediren, içiren ve bizi Müslümanlar kılan Allah'a Hamd olsun." [Ebû Dâvûd:3850, Tirmizî:3457] İslam nimetine şükretmemek onun elden gitmesine sebep olur. Çünkü îmân ve İslam ona değer verenin yanında durur yoksa o kişiyi terk eder... - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Altıncı madde: ÂHİRETE ÎMÂNSIZ GİTMEKTEN KORKMAMAK.

Şerh: Allah Teâlâ bize hakiki îmânı emretmiş [Bak:Nîsa:136] ve "Ancak Müslümanlar olarak ölün." [Al-İ İmran:102] buyurarak bizleri îmânsız ölmekten nehyetmiştir. Îmânsız ölenlerin bütün amellerinin iptal olacağını ve ebedî Cehenneme gireceğini haber vermiştir. [Bak:Bakara:217] Bütün bunları bilen bir kimse nasıl olur da îmânsız ölmekten korkmaz?! Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: Üç şey vardır ki onlar kimde bulunursa îmanın tadını bulur: Allah ve Rasulünü, Allah ve Rasulü dışındakilerden daha fazla sevmek. [Müslüman] kişiyi sevmesi ancak Allah için olmak. Ateşe atılmayı istemediği gibi küfre geri dönmeyi istememek." [Buhârî:16] Yâni kişi imanın tadını bulmak istiyorsa küfre düşmekten ve küfür üzerine ölmekten korkmalıdır aksi takdirde îmânı gider. -Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Yedinci madde: ZULMETMEK
Şerh: Zulum iki kısımdır: İtikadî zulum, amelî zulum. İtikadî zulum: Allah Teâlâ'ya ortak koşmaktır ki "...Hakikat şirk büyük bir zulumdür." [Lokman:13] Şirk ile ölen zaten ebedî Cehennemliktir. Amelî zulum: Kişinin başkasını haksız yere dövmesi veya sakat bırakması veya eziyet etmesi veya iftira etmesi veya hakkını vermemesi veya sövmesi/aşağılaması/hakaret etmesi gibi şeylerdir. Bu tür zulüm haramdır. Zulmetmek îmânsız ölmeye sebep olabilir çünkü zulumde ısrar kalbi karartır ve Allah Teâlâ'nın ğazabına sebep olur, Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrayan da îmânını kaybedebilir çünkü Allah Teala şöyle buyurmuştur: "Allah zalim toplumu hidayete erdirmez." [Saff:7] veya kişi yaptığı zulmü hak görebilir böylece imanından olur. Nice insanlar zulmettikleri halde "Haklı olan benim!" demektedirler ve haramı helal saymaktadırlar. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Ey insanlar! Zulumden sakının çünkü o kıyamet gününde karanlıklardır." [Ahmed:5832]

Sekizinci madde: SÜNNET ÜZERİNE OKUNAN EZAN-I MUHAMMEDİYİ DİNLEMEMEK
Şerh: Ezanı dinlemek çoğunluk âlimlerin görüşüne göre Sünnettir fakat ezana hürmet farzdır. Ezana hürmetsizlik etmek küfürdür. Bazı âlimler "Ezanı dinlemek vaciptir çünkü Peygamber Efendimiz ﷺ "Ezanı işittiğiniz zaman müezzinin dediği gibi söyleyin." [Buhârî:611] şeklinde emir siğası ile söylemiştir." demişlerdir. Sünnet üzerine okunan ezanı kasten dinlememek ve buna böyle devam etmek kişinin îmânsız ölmesine sebep olur. Çünkü o ezan ki tekbir, tehlil ve şehadetleri ile dinin temelidir. Her kim kasten bu çağrıyı boşverirse hakikatte Allah Teâlâ'yı ve Rasulünü boşvermiş olur. Bir de şunu ifade edelim ki günah işlerken mesela dizi - film izlerken veya şarkı dinlerken ezan okunsa günahı tamamen kesip istiğfar ve tevbe etmeli ve ezana hürmet edip dinlemelidir. Ezan okunurken günah işlemek çok çirkin bir davranıştır.

Dokuzuncu madde: ANNE VE BABAYA ÂSÎ OLMAK.
Şerh: Anne ve babaya meşru isteklerinde isyan etmek, kalplerini kırmak, karşı gelmek büyük günahların en büyüklerindendir. Öyle ki Allah Teâlâ onlara "Öff!", "Uff!" demeyi dahi yasaklamıştır. [Bak:İsra:23] Allah Teâlâ kendisine şükrü anne ve babaya da teşekkürü emretmiştir. [Bak:Lokman:14] Allah Rasûlü ﷺ, anne-babaya âsî olmayı şirkten sonra büyük günahların en büyüklerinden saymıştır. [Bak:Buhârî:2654] Bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur: "Burnu kuma-toprağa sürtsün. Burnu kuma-toprağa sürtsün. Burnu kuma-toprağa sürtsün [Zelîl olmaktan kinayedir]." demişler ki "Kimin ya Rasûlallah?" Buyurmuş ki "Yaşlılık zamanında anne ve baba'sından birine yada ikisine ulaşıp da Cennete giremeyen kimsenin." [Müslim:2551] Anne veya babasına söven lanete uğrar. [Bak:Ahmed:1875] Babanın bedduası tutar. [Bak:Ebû Dâvûd:1536] Anne ve babaya meşru isteklerinde isyan eden kimse Allah Teâlâ'yı ğazaba getirir, Allah Teâlâ'yı ğazaba getirenin de îmânsız ölmesinden korkulur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Onuncu madde: ÇOK YEMİN ETMEK.
Şerh: İnsan kendisine güvenilmeyeceğini düşündüğü zaman yemin etmeye başlar ve Allah Teâlâ'nın yüce adını zikreder. Böylece karşısındakini ikna edeceğini düşünür. Hâlbuki çok yemin etmek harama yakın mekruhtur. Çünkü çok yemin eden kimse doğruya da yalana da yemin eder ve çoğu kez yeminini tutmaz, keffâret de vermez. Böylece harama girer. Sonra onun yanında yeminin değeri kalmaz. Her zaman yemin eden ve işlerini görmek ve gördürmek için Allah Teâlâ'nın yüce ismini kullanan kişi Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrar. Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrayanın da îmânsız ölmesinden korkulur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Çokça

yemin eden aşağılık her insana itaat etme!" [Kalem:10] Yalan yemin ile mal satana Allah Teâlâ kıyamet günü rahmet nazarı ile bakmaz, onu sevindirecek şekilde konuşmaz, onu temize çıkarmaz ve ona acı verici bir azap vardır. [Bak:Müslim:106, Ebû Dâvûd:4087]

Onbirinci madde: NAMAZDA BEŞ YERDE TA'DİL-İ ERKANI TERK ETMEK.
Şerh: Tadil-i erkan: Rükü, kavme [yâni rukudan doğrulmak], iki secde ve celse [yâni iki secde arasında oturmak] gibi namazın rükünlarının haklarını vererek en az bir kere "Sübhanellahi'l-Azîm" diyecek kadar bekleyerek gönül huzuru ile yapmaktır. Tadil-i erkan, imam Ebû Hanîfe ve İmam Muhammed'e göre vaciptir. İmam Ebû Yusuf'a göre ise farzdır. Aynı şekilde imam Mâlik'e, imam Şafiî'ye, imam Ahmed'e göre de farzdır. Tadil-i erkansız namaz kılan kimse namazından çalmıştır. [Bak:Ahmed:22642] Rüküsundan, kavmesinden, secdesinden, celsesinden çalınmış namaz da kabule lâyık değildir. Bir gün Hz Huzeyfe radıyallahu anhu rüküsunu, secdesini tam yapmayan bir adam gördü, namazını bitirince ona dedi ki "Sen namaz kılmadın" ravi diyor ki onun [yâni Hz Huzeyfe'nin] şöyle dediğini zannediyorum: "Eğer ölecek olsan Muhammed ﷺ in yolunun dışında ölmüş olursun." [Buhârî:389] Yâni tadil-i erkan vaciptir veya farzdır onu önemsiz görüp yapmamak son nefeste îmânsız gitmeye sebep olur - Allah Teâlâ muhafaza eylesin-

Onikinci madde: NAMAZI KOLAY SANIP ALÇAK İŞ GİBİ TUTMAK.
Şerh: Yani namaza önem vermemek ve namazı basite almak. Aslında bu düşüncede olan kimse o anda kâfir olur fakat insanlar onun Müslüman olduğuna hüsn-ü zanda bulunur. Çünkü namaz kılmayan kimse ya tenbelliği yüzünden kılmamıştır ya önem vermediği için kılmamıştır ya inkâr ettiği için kılmamıştır yada gereksiz olduğunu düşünerek kılmamıştır. Namazı tenbellik yüzünden kılmayan hariç diğerleri kâfirdir. Müslümanlar da hüsn-ü zan edip namaz kılmayanı tekfîr etmezler. Fakat kişi aslında küfür halinde bulunduğu için son nefeste Allah Teâlâ'nın huzuruna îmânsız çıkar - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Allah Teâlâ namazı "îmân" diye isimlendirmiş [Bak:Bakara:143] ve "... Namazı kılın ve müşriklerden olmayın." [Rûm:31] buyurarak namaz kılmamanın şirke ve küfre götürdüğüne işaret etmiştir. Bunu hadis-i şerifte çok net bir şekilde görürüz: "Şüphesiz ki kişi ile şirk ve küfür arasında namazı terk vardır." [Müslim:82] Îmânsız ölmekten korkan kişi mutlaka namazını tadil-i erkan ile kılmalıdır…

Onüçüncüsü: HAMR İÇMEK.
Şerh: Hamr kelimesi bütün sarhoş edip aklı gideren maddeleri içine alan bir kelimedir. Mesela şarap hamr olduğu gibi bira vs diğer sorhoş eden içkiler de hamr'dır. Aynı şekilde bütün aklı gideren ve sorhoş eden bonzai, flakka vb uyuşturucular da hamr'dır. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Her sarhoş eden hamr'dır ve her hamr haramdır." [Müslim:2003] "Kim hamr içerse kırk sabah, namazı kabul olmaz." [Tirmizî:1862] Yâni namazın farziyeti devam eder ama sevap alamaz. Hamr içen ve tevbe etmeden ölen kimselere Allah Teâlâ Cehennemde cehennemliklerin ter, kan irin gibi yanan vücütlarından akan pis suları içirecektir. [Bak:Müslim:2002] Hamr içmek şeytan işi bir pisliktir kurtuluşa ermek isteyen onu terk etmelidir [Bak:Mâide:90]. Hamr, büyük günahlardandır ve îmânsız ölmeye sebep olur çünkü kalbi karartır, tevbeyi luzumsuz gördürür, haramı helal saydırır böyle olunca da kişi Âhirete îmânsız gider. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Peygamber Efendimiz "Hamr'dan sakının çünkü o bütün kötülüklerin annesidir." [Nesaî:5666] buyurmuştur.

Ondördüncü madde: MÜMİN KARDEŞİNE EZİYET ETMEK.
Şerh: Eziyet etmek: Acı çektirmek, zarar vermek, kötülük yapmak, kederlendirmek, derde sokmak demektir. Kısacası zulmetmektir. İftira da eziyete girer. Zulum ve eziyet kime olursa olsun haramdır fakat Müminlere olursa daha şiddetli haramdır. Çünkü Müminin Allah Teâlâ katında değeri çok büyüktür. "Mümin olan kimse, kafir olan kimse gibi midir?! Onlar [Allah katında] eşit olmazlar." [Secde:18] İzzet ve şeref Allah'ın, Rasûlünün ve Müminlerindir. [Bak:Münafikun:8] Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler ise, bu takdirde gerçekten bir iftirâ ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir." [Ahzâb:58] Bir evi içindekiler ile birlikte ateşe vermek büyük zulüm ve eziyettendir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:"Şüphesiz mü'min erkeklerle mü'min kadınlara [yakarak] işkence edip, sonra da tövbe etmeyenlere;

cehennem azabı ve yangın azabı vardır." [Buruç:10] Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Ey dili ile Müslüman olup iman kalplerine girmemiş olanlar topluluğu! Müslümanlara eziyet etmeyin!..." [Tirmizî:2032] Müslümana eziyet eden Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrar Allah'ın Teâlâ'nın ğazabına uğrayanın da îmânsız ölmesinden korkulur. Veya mazlum beddua eder de bedduası tutar, Allah Teâlâ eziyet edenden imanı söküp alır - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Onbeşinci madde: YALAN YERE EVLİYALIK SATMAK.
Şerh: Yâni kendini insanlara evliya gibi tanıtmak. Böyle sahtekar insanları görürsünüz "Ben Allah'a erdim!", "Ben ruhumu arındırdım!", "Ben günahlardan temizlendim!", "Ben mehdiyim!", "Benim kalbim temiz!"... gibi cümleler kurarlar ve güya dini sohbet tertip ederler fakat şeriatın yasakladığı şeyleri yaparlar. Mesela: Kadın-erkek karışık bulunurlar, tesettüre önem vermezler, şarkı söyler ve dinlerler, dans ederler, içki içerler vb. Böyle kimse ya da kimseler yaptıkları haram işi normal ve mahzursuz bir iş gibi kabul ederlerse îmânları o anda gider ve kâfir olurlar ve o itikad üzerine ölürlerse küfür üzerine ölürler. Yani insanların teveccühünü kazanmak için kendini evliya/salih/kalbi temiz gösterir fakat buna ulaşmak için haramı helal sayar. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Onaltıncı madde: GÜNAHINI UNUTMAK.
Şerh: Günahını unutmak üç şeye sebep olur: 1-Ucup[kendini beğenmişlik]. 2-Kibir. 3-Günaha tevbe etmemeye. İnsan günahını unutunca tevbeye önem vermez ve kalbi kararır hatta yaptığı günahı helal bile sayabilir ki bu küfürdür. İnsan günahını unutunca söylediği ve yaptığı ameli beğenir ki bu helâk sebebidir. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Eğer günah işlememiş olsaydınız sizin üzerinize ondan daha büyük bir şeyden dolayı korkardım ki o ucuptur ucuptur." [Bezzâr:6936, Deylemî filfirdevs:5126] Yine insan günahını unutunca ucbunda etkisiyle etrafındaki insanları küçük görmeye kendini bir şey sanmaya başlar hâlbuki kibir adamı Cehenneme sokar: Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Kalbinde zerre ağırlığı kadar kibir bulunan kimse Cennete giremez!" [Müslim:91] İnsan günahını Allah Teâlâ'ya iyi bir kul olamadığını, iyi bir insan olamadığını hatırda tutmak için hatırlamalıdır. Yoksa günahın lezzetini hatırlamamalıldır ki tekrar aynı günaha düşmesin. Fakat günahı hatırlamak kişiyi ümitsizliğe de sevk etmemelidir. Çünkü Allah Teala'nın rahmetinden ümit kesilmez. [Bak:Zümer:53]

Onyedinci madde: KENDİNİ BEĞENMEK [UCUP].
Şerh: Ucup yâni kendini beğenmek helâk sebebidir. Kendini beğenmek ile maksat kişinin konuştuğu, yazdığı, yaptığı şeyleri kendinden bilerek kendine hayret ederek "Ben ne güzel konuştum.", "Ben ne güzel yaptım.", "Ben ne güzelim" diye düşünerek hakiki nimet veren Allah Teâlâ'yı unutmasıdır. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Üç şey helâk edicidir: Peşine düşülen nefsin arzusu [hevâ], itaat olunan cimrilik ve kişinin kendini beğenmesi" [Bezzâr:6491, İbn-i Hibban filmercuhîn:1/301, Beyhakî Şuabuliman:7252] Bazı âlimler ucbun riya gibi amelin sevabını iptal ettiğini çünkü ucbun gizli şirk olduğunu beyan etmişlerdir. Örneğin kul salih bir amel yapsa Allah Teâlâ'nın lutfunu unutup o ameli kendine nisbet etse gizli şirk işlemiş olur ve o amelinden sevap alamaz. Ucbun ilacı: Nimetin ve başarının Allah Teâlâ'nın lutfu ve ihsanı olduğuna kesin bir şekilde inanmak ve "Allah Teâlâ'nın lutfu ile konuştum/yaptım/yazdım", "Allah Teâlâ bana bu imakanı lutfetmiş", "Allah Teâlâ beni güzel yaratmak ile bana büyük lutufta bulunmuş" diye düşünmektir. [Bak:Nûr:21,Nîsa:83] Ucub büyük günahlardandır, ucba devam eden Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrar Allah Teâlâ'nın gazabına uğrayanın da îmânsız ölmesinden korkulur - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Bazı insanlarda ucup o derece ileri gitmiştir ki yaptıkları haramı dahi güzel görürler ki bu küfürdür. Allah Teâlâ'nın Kehf Sûresi 104. Ayet-i kerimede ifade ettiği gibi…

Onsekisinci madde: İLİM VE AMELİM ÇOK DEMEK [ĞURUR]
Şerh: Kişinin ilmini ve amelini beğenmesi ucup, ilminin ve amelinin çokluğuna güvenmesi ğururdur/aldanmadır. ĞURUR [aldanma]: Kişinin ilim, amel, mal, makam, evlad, soy gibi şeylerine güvenerek ucba ve kibre kapılması ve âhiretine çalışmamasıdır. Ğururun çeşitleri vardır ki hepsini bu kısa cümlelere sığdırmak mümkün değildir. Biz müellifin işaret ettiği konu üzerinde duralım: Bir kimse "Benim ilmim çok, dolayısıyla Âhirette kurtulurum!" veya "Benim salih amelim çok dolayısıyla Âhirette kurtulurum!" diye düşünürse aldanır çünkü ilim unutulur amel de

kabul görmez. Kimse ilminin ve amelinin çokluğuna aldanmamalıdır. İnsan Cennete ilmi ve ameli ile giremez çünkü Cennete girmek ancak Allah Teâlâ'nın Rahmeti ve lutfu iledir. Peygamber Efendimiz ﷺ bu gerçeği şöyle anlatır: "Kişiyi Cennete ameli sokmaz." dediler ki "Seni de mi ya Rasûlallah!" buyurdu ki "Hayır, hayır Beni de! Ancak Allah Teâlâ'nın beni lutfu ve rahmeti ile kaplaması hariç. Öyleyse [amellerinizde] orta yolu tutun ve [engüzeli yapamıyorsanız] en güzele yakın amel edin." [Buhârî:5673, Müslim:2816] Netice olarak insan mağrur olmamalıdır. Mağrur olanların sonu hiç iyi olmamıştır... Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Ey insanlar! Şüphesiz ki Allah'ın va'di haktır. Dünya hayatı sizi aldatmasın ve çok aldatıcı [şeytan] Allah ile sizi aldatmasın!" [Fatır:5]

Ondokuzuncu madde: MÜNAFIKLIK YAPMAK.
Şerh: Münafık, Müslüman görünür ama içinde küfür vardır. Dünyada herkes onu Müslüman zanneder ama Âhirette bütün amelleri batıldır. [Bak:Muhammed:28, Tevbe:69] Ve Cehennemin en alt tabakasında yanacaktır. [Bak:Nîsa:145] Ebedî olarak Cehennemde kalacakdır. [Bak:Tevbe:68,Fetih:6] Bazıları kendisinin münafık olduğunu bilir, bazı münafıklar ise münafık olduğunu bile bilmez en korkunç olanı da budur. Münafığın bazı özellikleri vardır ki onlardan sakınmak lazımdır: Münafığın itikadında şüphe vardır [Bak:Tevbe:45 ve 110] şüphe ise küfürdür. [Bak:İbrahim:9] Şunlar münafığın huyudur: konuştuğunda yalan konuşur, emanete hıyanet eder, söz verdiği zaman sözünü tutmaz, tartışmaya girse haktan sapar ve söver. [Bak:Buhârî:2459,Ebû Dâvûd:4688] İnsanlar arasında fitne çıkarır. [Bak:Tevbe:47-48] Müslümanların başına iyi bir durum gelse üzülür, kötü bir durum gelse sevinir. [Bak:Tevbe:50] Yalan yere Allah Teâlâ adına yemin eder [Bak:Tevbe:59 ve 62] Namaza tembel tembel kalkar ve Allah yolunda harcama konusunda eli sıkıdır, bir sadaka vereceği zaman istemeye istemeye verir. [Bak:Tevbe: 54 ve 67] Dünya malını imana tercih eder. [Bak:Tevbe:58] Peygamber ﷺ i eleştirmekten çekinmez ve onu üzecek sözler söyler [Bak:Tevbe:61] Zaman zaman Allah Teâlâ'yı, Peygamber ﷺ i, Allah'ın âyetlerini ve dinî hükümleri alaya alır, güler eğlenir. [Bak:Tevbe:64 ve 65] Kötülüğü emreder/tavsiye eder iyiliğe engel olur/yasaklar [Bak:Tevbe:67] Münafık kişi söz ve davranışında Allah ve Rasulüne muhalefet etmeye devam eder. [Bak:Tevbe:63] Allah Teâlâ münafık olanlara ğazab eder ve onların îmânsız ölmelerini ister [Bak:Tevbe:55] - Allah Teâlâ münafıkların sıfatlarını üzerimizde bulundurmaktan bizleri muhafaza eylesin.-

Yirminci madde: HASED ETMEK.
Şerh: Hased: Bir kimseden Allah Teâlâ'nın ona verdiği nimetin gitmesini, yok olmasını istemektir. Yâni "Falanca şahıs ona layık değil ona ben layığım.","Keşke o [makam, ev, telefon, sevgi vs] onun değil de benim olsaydı da onun olmasaydı", "Keşke o [makam, ev, araba, telefon, sevgi vs] hiç birimizin olmasaydı" demektir. Hased edene Hâsid, hased edilene Mahsûd denilir. Hased îmânın kemale ermesine engeldir. [Bak:Buhârî:13, Müslim:45] Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Hasetten sakının; Çünkü hased ateşin odunu yediği gibi iyilikleri yer bitirir." [Ebû Dâvûd:4903] Hâsid, hem dünyada hem ahirette azap çeker: Dünyadaki azabı: Mahsûdda gördüğü her nimetten dolayı moreli bozulur, içi daralır, gözüne uyku girmez. Ahiretteki azabı ise çok şiddetlidir ki bu dünya ateşinden 69 kat daha fazla yakıcı olan Cehennem ateşine girmektir. Hâsid şunu iyi bilmelidir: Hâsid, aslında kendine zarar vermektedir. Hâsid, Mahsûdun insanlar katındaki değerini düşürmek için onu gıybet eder, iftira eder, ona söver-hakaret eder, onun ayıplarını ortaya dökmeye çalışır böylece kıyamet günü zalim olarak gelir. Her mazlumun hakkı kıyamet günü zalimden alınır sevabı tükenir de ona mazlumun günahlarından yüklenir böylece âhirette iflas eder ve Cehenneme gider. [Bak:Müslim:2581] Hased büyük haramlardan ve manevi olarak kalp hastalıklarındandır. Hâsidin Allah Teâlâ'nın takdîrine ve taksimine razı olmadığı için îmânsız gitmesinden korkulur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Yirmibirinci Madde: ÜSTADININ ŞERA' MUHALİF OLMAYAN YERDE SÖZÜNÜ TUTMAMAK.
Şerh: Yâni İslamî ilimlerde mahir, Ehl-i sünnet vel cemaat itikadı üzerine bulunan hocasını veya mürşidini emrettiği veya tavsiye ettiği şey şeriata muhalif olmadığı halde dinlememek ve ona karşı çıkmak. Çünkü bir kimse kendisinde yeterli bilgi olmadığı halde hocasına veya mürşidine muhalefet etmeye kalkarsa inanılması zaruri bir şeye inanmazlık yapabilir veya âlimlerin üzerinde icma ettiği bir meseleyi inkâr edebilir veya harama helal, helale haram diyebilir bunlar ise kişinin imanını bozar veya hocasına karşı ucup, kibir, ğıybet yapabilir ki bunlar da kişinin imanını zayıflatır ve tehlikeye sokar. Sonra bir kimse şeriatı öğreten bir alimi/hocayı/mürşidi hafife alsa veya

onunla başkalarının yanında dalga geçse ve taklidini yapsa bu o alimin taşıdığı şeriat ilmine saygısızlıktır. Şeriata saygısızlık ise küfürdür.[Bak:El-Camiu fi Elfaz ıl-Küfr,S:43] Hakikî âlimler Peygamberlerin varisleridir. [Bak:Ebû Dâvûd:3641] Bilgisizce onlara muhalefet caiz değildir. [Bak:Nîsa:83, 59, Nahl:43]

Yirmiikinci madde: BİR ADAMI TECRÜBE ETMEDEN İYİ DEMEK.
Şerh: Yâni bir kişi hakkında onu gereği gibi tanımadan veya tanısa bile tecrübe etmeden kesin bir hüküm ile "İyi", "Salih", "Müttaki" demek. Çünkü bir kimseyi iyi tanımadan veya tanısa bile tecrübe etmeden onun iyilerden olduğunu iddia etmenin sonu yalan ile sonuçlanabilir veya kişi itikadı bozuk bir kişi olarak ortaya çıkabilir. Örneğin: Kaderi inkâr eden bir kişi olsa diğer iman esaslarını kabul etse ve Müslümanlar arasında Müslüman olduğunu söyleyerek dolaşsa biraz da güzel davranışta bulunsa bu kişinin itikadını tam bilmeden "Bu kişi salihlerden ve muttekilerdendir" demek çok sakıncalıdır. Çünkü hakikatte o kimse kâfirdir. Kâfire ise "iyi", "Salih", "Müttaki" denemez. Peygamber Efendimiz ﷺ bizi bu konudada uyarmıştır: "Sizden birisi çare yok kardeşini övecekse şöyle desin: "Ben falanı [iyi] zannediyorum - Onun hasabını görecek olan Allah'dır, hiç kimseyi Allah'a karşı temize çıkarmam. - onu şöyle şöyle [iyi] zannediyorum." Eğer ondan bunu biliyorsa [öyle söyesin]" [Buhârî:2662] Buradan anlaşılan kesin bir hükümle kimse için Cennetlik olduğunu düşünerek "iyi" demek imana dokunur ve son nefeste îmânsız gitmeye sebep olur. Çünkü kimin yüzde yüz iyi olduğunu Allah Teâlâ bilir ve Cennetlik olduğuna o karar verir. Böyle bir durumda "inşaAllah falanca kişi salihtir", "Hesabını görecek olan Allah Teâlâ olduğu halde ben onun iyi bir insan olduğunu zannediyorum", "Onun iyi biri olduğuna hüsn-ü zannım var", "MâşâAllah iyi bir insan, en azından öyle hüsn-ü zan ediyorum." demek gerekir…

Yirmiüçüncü madde: YALANDA ISRARCI OLMAK.
Şerh: Yalan büyük günahlardandır ve kâfirlerin ve münafıkların sıfatlarındandır. [Bak:Müminun:90 ve Münafikun:1] Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: Doğruluğa yapışın. Çünkü doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de Cennete götürür. Kişi doğru söylemeye ve doğruluğu araştırmaya devam eder eder ta ki Allah Azze ve Celle katında Sıddık=Çokça doğru konuşan diye yazılır. Yalandan da sakının çünkü yalan kötülüğe götürür. Kötülük de Cehennem ateşine götürür. Kişi yalan söylemeye ve yalanı araştırmaya devam eder eder ta ki Allah Azze ve Celle katında Kezzap=çokça yalan konuşan diye yazılır." [Müslim:2607] Rasûlullah Efendimiz ﷺ e sorulmuş "Mümin korkak olur mu?" "Evet" buyurmuş. "Mümin cimri olur mu?" denilmiş "Evet" buyurmuş. "Mümin kezzap=çokça yalan konuşan olur mu?" Hayır buyurmuş. [Bak:Muvatta-i Malik:2832] Kişi yalanda ısrar ederse dili yalana alıştığı için ona helal buna haram diyebilir bu ise küfürdür. Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi "Hem dillerinizin yalanı vasfediyor olması sebebiyle: “Bu helâldir, şu da haramdır” demeyin; çünki Allah'a yalanı iftirâ ediyor olursunuz. Şübhesiz ki Allah'a yalan iftirâ edenler, kurtuluşa ermezler." [Nahl:116] Ağzını yalana alıştıran ve yalanda ısrar eden kişinin îmânsız ölmesinden korkulur.

Yirmidördüncü madde: ULEMADAN KAÇMAK.
Şerh: Ulema: Ehl-i Sünnet Vel Cemaat itikadı üzerine bulunan, islamî ilimlerde mahir âlimler demektir. Hiçbir sebep yok iken âlimlerden kaçan kişi hakikatte ilim'den kaçmaktadır! İlim ise öğrenilmesi ve talep edilmesi farz olan bir şeydir. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "İlim talebi her Müslüman'a farzdır." [İbn-i Mace:224] Bir farzı önemsiz görmek küfürdür. İlimden uzaklaşan Cehenneme yaklaşır, ilime yaklaşan, ilim yoluna giren Cennet yoluna girmiş olur. Hakikî âlimlerin değeri çok büyüktür. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Kim içinde ilmi talep ettiği bir yola girerse Allah Teâlâ da onu Cennet yollarından bir yola sokar. Şüphesiz ki Melekler ilim talebesinden memnun oldukları için kanatlarını koyarlar. Şüphesiz ki âlim için göklerde ve yerde bulunan kimseler ve denizin içindeki balıklar istiğfar eder [yâni Allah'tan onun affını ister]. Şüphesiz ki âlimin abide (ibadet edene) üstünlüğü dolunaylı gecede ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir. Âlimler Peygamberlerin varisleridir. Şüphesiz ki Peygamberler dinar ve dirhem miras bırakmazlar, ilim miras bırakırlar. Kim o ilmi alırsa çok büyük bir nasip elde etmiş olur." [Ebû Dâvûd:3641, Tirmizî:2682] Şimdi düşünmek lazım Allah Teâlâ katında bu kadar değerli olan Ehl-i Sünnet ulemadan kaçılır mı?! Ya bizzat kendilerinden veya kitaplarından istifade etmek lazımdır. Yoksa insan cahil kalır. Cahilin dostu ise şeytandır. Şeytan da dostunu beraberinde Cehenneme götürür. [Bak:Zuhruf:36, Bakara:268,Nîsa:60, 119]

Yirmibeşinci madde: ERKEKLERİN İPEK ELBİSE GİYMESİ.
Şerh: İpek elbise giymek erkeklere haram, kadınlara helaldir. Bu hususta icma vardır. Ve mütevatir hadis-i şerifler vardır. Bir gün Peygamber Efendimiz ﷺ bir eline ipek, diğer eline de altını alıp "Bu ikisi ümmetimin erkeklerine haramdır." buyurmuştur. [Bak:Ebû Dâvûd:4057, Nesaî:5144] Erkeklerin İpek elbise giymesinin son nefeste îmânsız gitmeye sebep olmasının sebebi şu olabilir: Ya şöyle der: "Ben Kuran-ı Kerimde ipeğin erkeğe haram olduğuna dair bir şey bilmiyorum dolayısıyla helaldir." ve küfre girer çünkü ipeğin haram olduğu mütevatir hadis-i şerifler ve ümmet'in icması ile sabittir inkarı küfürdür. Veya ipek elbisenin haram olduğunu bilir fakat giymeye devam eder öyle ki tevbeyi unutur. Kalp ise kararmaya devam eder. Kararan kalpten ise imanın gitmesinden korkulur. Veya ipek elbise giymede öyle ısrar eder ki ona tevbe et dediklerinde tevbeyi luzumsuz görür ki bu da kişiyi küfre sokar. Bu ihtimallerden dolayı erkeğin ipek giymesi îmânsız ölmesine sebep olabilir - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Yirmialtıncı madde: BIYIKLARINI KİTABA UYDURMAMAK.
Şerh: Muhtemelen burada kast olunan kitap hadis-i şerif kitabıdır veya fıkıh kitabıdır. Çünkü hadis-i şeriflerde bıyıkların kısaltılması emri verilir. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Müşriklere muhalefet edin. Sakalları uzatın. Bıyıkları kısaltın." [Buhârî:5892, Müslim:259] "Bıyığı kısaltmak fıtrattandır." [Buhârî:5888] Bıyığı kısaltmak demek: Dudağın iki yanından uzamış olan ve ağza sarkan bıyıkları dudağın kırmızılığı görünecek şekilde kesmek ve kısaltmaktır. Bıyıkların ağza girmesi caiz olmadığı gibi pala bıyık ve yanlara doğru uzatılan bıyıklar da caiz değildir. Çünkü kâfirlere benzemeye girer. Yukarıda da geçtiği gibi kâfirlere muhalefet etmemiz gerekir. Kim bir topluma benzemeye çalışırsa o da onlardan sayılır. [Bak:Ebû Dâvûd:4031] Allah Rasûlü ﷺ, Müslümana bıyıkları hususunda da ölçü getirmiştir o ölçüyü aşmamak lazımdır. Yoksa insan zalimlerin öncüleri olan kâfirlere ve müşriklere benzer ve Allah Teâlâ'nın şu tehdidine muhatap olur: "Zulmedenlere meyletmeyin. Yoksa size de ateş dokunur. Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur. Sonra size yardım da edilmez." [Hûd:113] Bıyıkları kısaltmamanın son nefeste îmânsız ölmeye sebep olması şunun için olabilir: Kâfirlere benzemek haram olduğu halde onlara benzemeyi sevmekten dolayı veya kâfirlere muhalefet farz olduğu halde bu farza gereken önem verilmediği için olabilir. Rasûlullah ﷺin şöyle buyurduğu da unutulmamalıdır: "Kim bıyığından almazsa bizden değildir." [Tirmizî:2761] Yâni bizim yolumuz üzerinde değildir.

Yirmiyedinci madde: ĞIYBETTE ISRARCI OLMAK.
Şerh: Ğıybet: "Müslüman kardeşini hoşuna gitmeyecek şeyler ile [başkalarının yanında] anmandır." [Müslim:2589] Söylenen şeyler [yâni ayıp, kusur] ğıybet edilende yoksa ona iftira olur. [Bak:Ebû Dâvûd:4874] Ğıybet büyük günahlardandır. Ğıybet eden kabirde azaba uğrar. [Bak:İbn-i Mace:349] Cehennemde de leş yer. [Bak:Ahmed:2324] Müslümanı gıybet etmek haram olduğu gibi zimmî kâfiri ğıybet etmek de haramdır. Harbî kâfiri ğıybet ise caizdir. Harbî kâfir bile olsa kimsenin burnunun uzunluğu, ağzının büyüklüğü gibi yaratılışı ile alakalı şeyleri ile dalga geçmek ve ğıybet etmek caiz değildir. Çünkü bu söz Allah Teâlâ'nın yatmasına gider ki küfürden korkulur. Ğıybet etmek, zulme uğrama, kötülüğün kaldırılması için yardım isteme, fetva sorma, şerlinin şerrinden sakındırma, razı olunan lakap gibi zaruret durumunda ihtiyaç kadar caiz olur. Sözle gıybet haram olduğu gibi kaş - göz ile ve hareketler ile ğıybet etmek de haramdır. [Bak:Hümeze:1] Yazı ile ğıybet etmek de haramdır. Ğıybette ısrar etmenin son nefeste îmânsız ölmeye sebep olması şundan olabilir: Ğıybette ısrar eden kimse ğıybete alışkanlık yaptığı için tevbeyi luzumsuz görür veya ğıybeti helal sayar, mesela: "Benim dediklerim hakdır ğıybetten sayılmaz.","İki lafın belini kırmaktan zarar gelmez.","Ben gıybet etmiyorum ki onun yüzüne de söyledim/söylerim" gibi sözler söyler ki bunlar küfürdür. Çünkü tevbe farzdır farzı luzumsuz görmek küfürdür. Ayrıca ğıybete gıybet değil demek harama haram değil demekten farksızdır ki bunlar son nefeste îmânsız ölmeye sebep olur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Yirmisekizinci madde: KOMŞUSUNA EZİYET ETMEK.
Şerh: Komşuya eziyet haramdır. Komşu ister Müslüman olsun ister kâfir olsun fark etmez. Eziyet, dil ile olabildiği gibi davranış ve hareketler ile de olmaktadır. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Allah'a ve âhiret

gününe iman eden kimse komşusuna eziyet etmesin." [Buhârî:6018, Müslim:47] "Vallahi iman etmiş olamaz. Vallahi iman etmiş olamaz. Vallahi iman etmiş olamaz." buyurduğu zaman "Kim ya Rasûlallah?" denildi "Komşusu kötülüklerinden emin olmayan kimse." buyurdu [Bak:Buhârî:6016] Bu hadis-i şerifler açıkça komşusuna eziyet eden kimsenin îmânında noksanlık olduğuna işaret etmektedir. Ahirette iflas etmiş kimselerin durumuna düşmeden önce tevbe edip kendisine eziyet edilen komşudan helallik almak varsa hakkını iade etmek gerekir. Çünkü kıyamet günü her mazlum zalimden hakkını alacaktır. Eğer mazlumun alacağı bitmeden zalimin sevabı tükenirse mazlumun günahlarından zalime yükletilir ve kişi iflas etmiş olarak Cehenneme atılır. [Bak:Müslim:2581] Komşuya eziyet etmenin îmânsız ölmeye sebeb olması şundan dolayı olabilir: Çoğunlukla gaddar ve zalim olan komşu yaptığını hak bilmeye başlar örneğin: şöyle der "O [yâni komşum] bunu [yaptığı eziyet veren şeyleri kast ediyor] çoktan hak etti. bana öyle demeyecekti / öyle yapmayacaktı." ki bu da haramı helal saymak demektir ki küfürdür. Çünkü hiçbir komşu eziyet edilmeyi hak etmez! Eziyet haramdır. Haramı helal saymak küfürdür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Komşunun eziyetlerine sabır etmek ise büyük sevap ve fazilettir, günahlara keffârettir. Çünkü "Allah [Teala] sabredenleri sever." [Al-İ İmran:146] Sabredilen her musibet ise günahlara kefarettir. [Bak:Buhârî:5640]

Yirmidokuzuncu madde: DÜNYA İŞLERİ İÇİN ÇOK GADABA GELMEK.
Şerh: Gadap: Öfke, kızma, sinirlenme, hiddetlenme demektir. İki türlü öfke vardır biri Allah Teâlâ rızası için öfkelenmek ki sevaptır bir çok hadis-i şerifte Rasûlullah Efendimiz ﷺ in Allah Teâlâ'nın rızası için öfkelendiğini görürüz [Misal:Bak:Buhârî:60, 702, 3560], diğeri nefs için öfkelenmek. Dünya işi için çok öfkelenmek de nefs için öfkelenmek demektir ki yasak olan öfke de budur. Bir gün adamın biri Peygamber Efendimiz ﷺ e gelir ve "Bana tavsiyede bulun" der Peygamber Efendimiz ﷺ ona tekrar tekrar "Öfkelenme!" buyurur. [Buhârî:6116] Başka bir sahabe "Beni Allah Azze ve Celle'nin ğazabından uzaklaştıracak şey nedir?" diye sorduğunda "Öfkelenme!" buyurmuştur. [Bak:Ahmed 6635] Başka hadis-i şeriflerinde "[Asıl] güçlü iyi güreşçi olan değildir, öfke anında nefsine hakim olandır." [Buhârî:6114],"Hiç bir yutma Allah katında öfkelenen bir kulun öfkeyi Allah rızası için yutmasından daha büyük ecirli değildir." [İbn-i Mace:4189] buyurmuştur. Dünya işleri için çok öflenmenin îmânsız ölmeye sebep olmasına gelince bu şundan dolayı olabilir: Çok öfke aklı baştan alır ve kişi ya zulmeder de kendini haklı bilir yada nefsinin arzusu için Allah Teâlâ'nın emrine öfkelenir veya öfke ile küfre sokacak söz veya davranışta bulunur veya boş ve gereksiz öfkesi ile Âlemlerin Rabb'ini ğazaba getirir. İşte bunlardan biri bir kişide bulunursa o kişi tevbe de etmezse îmânsız ölür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzuncu madde: FAİZ YEMEK.
Şerh: Faizin tarifi : Sözlük anlamı olarak faiz, fazlalık demektir. Terim olarak ise ribevî mallardan alınan karşılıksız fazlalıktır. Ribevi mallardan kasıt : ölçü ve tartı ile satılan, piyasada benzeri bulunan mallar ve paralardır. Faiz iki kısımdır: 1-Borç faizi ki verdiğinden fazla istemek ve almaktır. 2-Alış-veriş faizi ki iki kısma ayrılır : a-Fazlalık faizi: Borç faizindeki gibi aynı cins malı fazlası ile değiştirmektir. b-Geciktirme faizi: cinsleri aynı olan malları vadeli olarak değiştirmektir. Faiz haramdır [Bak:Bakara:278-279] ve büyük günahlardandır. Peygamber Efendimiz ﷺ faiz alana, verene, yazıcısına ve iki şahidine lanet etmiştir. [Bak:Müslim:1598] ve şöyle buyurmuştur: "Faiz yetmiş çeşit günahtır onların en hafifi [günah bakımından] kişinin annesi ile zina etmesidir." [İbn-i Mace:2274], "Kişinin bilerek yediği bir dirhem faiz, 36 zinadan [günah bakımından] daha şiddetlidir." [Ahmed:21957],"İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelecek ki faiz yiyecekler, faiz yemeyene ise faizin tozundan isabet edecek." [Nesaî:4455,Ebû Dâvûd:3331] Faiz yemenin veya yedirmenin son nefeste îmânsız ölmeye sebep olmasına gelince, faize devam eden kişinin üzerinde Allah ve Rasulünün laneti vardır ki kalbi kararır. Kalp kararınca iman orada durmak istemez kaçar veya faize alıştığı için "O da diğer kârlar gibi bir kâr","Ben ticaret yapıyorum, alan razı veren razı!" diyerek helal görür veya kendisine "tevbe et!" denildiğinde faize alıştığı için "faizle iş yapmayan mı kaldı?! Ben yanlış bir iş yapmıyorum ki tevbe edeyim." diyerek tevbeyi luzumsuz görür ki tevbeyi luzumsuz görmek küfürdür. İşte bu ihtimallerin her biri kişinin îmânsız ölmesine sebep olur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzbirinci madde: SİHİRBAZLIK ETMEK.

Şerh: Sihir/Büyü büyük haramdır hatta bir çok sihir küfürdür. [Bak:Bakara:102] Sihri öğrenmek, öğretmek ve uygulamak haramdır bu hususta âlimler ittifak etmişlerdir. Sihir yapan kişi, âlimlerin çoğunluğuna göre kâfir olur. İmam-ı Azam Ebu Hanife, İmam Mâlik, İmam Ahmed'in ashabı ve bir çok âlim [rahimehümüllah] bu görüştedir. İmam Şafii rahimehullah ise tafsile gitmiştir: "Eğer sihir yapanın yaptığı iş küfrü gerektiriyorsa kâfir olur değilse kâfir olmaz [büyük haram işlemiş olur.]" şeklinde açıklamıştır. Sihrin mübah olduğuna inanan ve küfrü gerektiren sihri tastik eden kimseler Cennete giremez. [Bak:Ahmed:11781] Sihir/Büyü şeytanların işlerindendir. [Bak:Ebû Dâvûd:3868] Allah Teâlâ sihri öğrenip sihir yapanlar için şöyle buyurur: "...Andolsun, onu [yâni sihri/büyüyü] satın alanın ahirette bir nasibi olmadığını biliyorlardı. Kendilerini karşılığında sattıkları şey ne kötüdür! Keşke bilselerdi!" [Bakara:102] Sihrin sonu küfürdür. Sihre devam eden, sihirden tevbe etmeyen kişi îmânsız ölür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzikinci madde: KAFTANIN YEN'İNİ VE ETEĞİNİ UZUN ETMEK.
Şerh: Aslında burada kast olunan şey kibirdir. Kibir ise büyük günahlardandır. Müellif burada doğrudan doğruya kibir dememiş de kibrin yol açtığı kaftanın yenini ve eteğini uzun etmeği konu etmiştir. - Allahu-A'lem- Çünkü hadis-i şerif şöyle geçmektedir: "Allah Teâlâ kibirden dolayı elbisesini yerde süründüren kimseye [Rahmet nazarı ile] bakmaz" [Buhârî:5783] aynı şekilde kibirden dolayı elbisesinin yenini uzun eden kimse de caiz olmayan bir iş yapmış olur. Çünkü Rasûlullah ﷺ in yen'i bileğe kadar gelirdi [Bak:Ebû Dâvûd:4027, Tirmizî:1765] Yani burada temel olan şey kibirlenmektir. Çünkü "Kalbinde zerre ağırlığı kibir bulunan kimse Cennete giremez." [Müslim:91, Ebû Dâvûd:4091] Rasûlullah Efendimiz ﷺ kıyamet günü Allah Teâlâ'nın kendileri ile konuşmayacağı ve Rahmet nazarı ile bakmayacağı kimseleri sayarken kibirli fakiri de saymıştır.[Bak:Müslim:107] Peygamber ﷺ, Allah Teâlâ'nın şöyle buyurduğunu bildirmiştir: "Kibir benim ridamdır, büyüklük benim izarımdır. Kim bunlardan birinde benimle çekişirse onu ateşe atarım." [Ebû Dâvûd:4090] Yani kibir ve büyüklük Allah Teâlâ'ya mahsustur, kimse Allah Teâlâ'ya ortak olamaz. İmanını korumak isteyen kimse kibri ve büyüklenmeyi terk etmelidir. "Kibir:Hakkı reddetmek ve insanları küçük görmektir." [Müslim:91]

Otuzüçüncü madde: ALLAHU AZİMÜ'Ş-ŞAN'IN SEVDİĞİNİ SEVMEMEK, SEVMEDİĞİNİ SEVMEK.
Şerh: Allah Teâlâ'nın sevdiğini sevmek, sevmediğini sevmemek îmandan, Allah Teâlâ'nın sevdiğini sevmemek, sevmediğini sevmek ise küfürdendir. Çünkü Allah Teala'nın sevdiğini sevmek teslimiyettendir. [Bak:Bakara:131] Allah Teâlâ'nın sevmediğini sevmek ise itirazdandır. [Bak:Kehf:57] Allah Teâlâ'ya ve âyetlerine itiraz ise kâfirlerin sıfatıdır. [Bak:Enam:4] Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Kim Allah için sever, Allah için tiksinir, Allah için verir, Allah için engeller ise şüphesiz ki îmanını kemale erdirmiş olur." [Ebû Dâvûd:4681, Tirmizî:2521] "Îmanın tadını almak kimi sevindirirse [Allahın sevdiği] kulu sevsin. Onu ancak Allah için sever."[Ahmed:10738] "Amellerin en faziletlisi Allah yolunda [Allah'ın sevdiklerini] sevmek ve Allah yolunda [Allah'ın sevmediklerinden] tiksinmektir." [Ebû Dâvûd:4599] Buna göre Mümin bütün farzları, İslam'ın emirlerini ve taatleri sever ve bütün haramlardan, İslam'ın yasak ettiği şeylerden ve isyanlardan tiksinir. Bütün evliyayı, müttakileri, salihleri, Müminleri sever. Bütün kâfirlerden, münafıklardan, fâsıklardan, eşkiyadan ise tiksinir onları sevmez. İşte bu yüzden Allah Teâlâ'nın sevdiğini sevmemek ve sevmediğini sevmek ve bundan vazgeçmemek ve tevbe etmemek îmânsız ölmeye sebep olur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzdördüncü madde: SILA-İ RAHMİ TERK ETMEK.
Şerh: Sıla: Bağ, ilişki demektir. Rahm ise: akrabalık demektir. Sıla-i rahm: Akrabalık ilişkisi, akrabalık bağı demektir. Sılanın diğer bir anlamı: Her hangi bir iyilik ulaştırmaktır. Bu manada olunca sıla-i rahm: Akrabaya her hangi bir iyilik ulaştırmak manasına gelir. Sıla-i rahmi terk etmek büyük günahlardandır ve Allah'ın la'netine sebeptir. [Bak:Ra'd:25] Sıla yalıpılması farz olan akrabalar: Kan bakımından mahrem olanlardır. Mahrem olmayan akrabaya sıla yapmak müstehaptır. Sılanın çeşitleri vardır: Mesela: Ziyaret ile, telefon ile, yardım etmekle, hediye etmekle, selam vermekle, mektupla, mesaj ile sıla yapılabilir, duruma göre değişir. En güzeli ihtiyaç giderme ve hediye ile yapılandır. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Akrabalık bağını kesen kimse Cennete giremez." [Buhârî:5984] "Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse sıla-i rahm yapsın." [Buhârî:6138] Karşı taraf sıla-i rahm yapmıyor diye veya "Ben büyüğüm küçüğün beni araması- sorması lazım" diyerek sıla yapmamak caiz

değildir. Çünkü Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "[Asıl] Sıla yapan, sılaya karşılık sıla yapan değildir. [Asıl] Sıla yapan akrabası onunla bağını kopardığı zaman akrabasına sıla yapandır." [Buhârî:5991] Fakat akrabanın bazısından dini ile veya canı ile veya ırzı ile alakalı kesin bir zarar geliyorsa ona sıla yapmamak caiz olur. Sıla-i rahmi terk etmenin son nefeste îmânsız ölmeye sebep olmasına gelince, şu ihtimallerden dolayı olabilir: Akrabalık bağını öyle bir koparmış olur ki akrabalık bağını lüzumsuz görür hâlbuki akrabalık bağını gözetmek farzdır veya akrabalık bağını koparmaya devam ettiği için yada akrabalara iyilik yapacağı yerde onlara kötülük ve zulüm ettiği için kalbi kararır ve lanete uğrar ve tevbe de etmez böylece iman o kalbi terk eder veya sıla-i rahmi kesen kişi tevbeye çağrıldığı zaman "Benim ne günahım var ki tevbe edeyim, asıl suçlu falancalar" diyerek kendini tevbeden müstağni ve tevbeyi luzumsuz görür, hâlbuki tevbe farzdır. İşte bu ihtimallerden her biri kişinin îmânsız ölmesine sebep olur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzbeşinci madde: MÜMİN KARDEŞİNE ÜÇ GÜNDEN FAZLA KİN TUTMAK.
Şerh: Kin: Kızmak, öfkelenmek, öfkesini içinde tutmak manalarına geliyor. İnsan kin tuttuğu zaman kızdığı kişi ile konuşmaz/konuşmak istemez. Fakat İslam'a göre bir Müslümana kızan kişi en fazla üç gün onunla konuşmayabilir üç günden sonra konuşmamaya devam etmek veya selam vermemek haramdır. Çünkü Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Hiç bir Müslüman için [din] kardeşine üç günden fazla küs durması/ ilişkisini kesmesi helal olmaz." [Buhârî:6065] Ancak kızgınlık ve konuşmama karşı tarafın bidat ehli ve bozuk itikadlı olmasından dolayı ise bu caizdir hatta vaciptir. Mümine Mümin olduğu için kin gütmek kâfirlerin sıfatıdır. [Bak:Al-i İmran:118] Kin, eğer hasetten kaynaklanıyorsa ayrıca haramdır. Çünkü hased haramdır. [Bak:Ebû Dâvûd:4903] Kinden kurtulmak: nefse zor gelse de mütevazi olmak ve selam vermek veya musafaha yapmak veya kızmadan güzelce konuşmak veya hediye etmek suretiyle mümkündür. Nitekim Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Musafaha yapın [yâni el sıkışın] ki kin gitsin, hediyeleşin ki sevip sevilin ve kin gitsin." [Muvatta-i Malik:2641] Üç günden fazla kin tutmanın son nefeste îmânsız ölmeye sebep olması: çok günahlar ile kalbin kararması, kinin sebep olduğu zulumler, mazlumun bedduası, küslükten tevbeye çağrıldığı zaman tevbeyi luzumsuz görmek, kinin büyüyerek kin güdülen kişinin takvasına ve salihliğine veya Müslümanlığına dokunması gibi sebeplerden dolayı olabilir. - Allah Teâlâ imanımızı muhafaza eylesin. -

Otuzaltıncı madde: ZİNADA ISRARCI OLMAK.
Şerh: Zina: Bir erkek ile bir kadının islamî nikah olmaksızın gizliden veya açıktan cinsel olarak birleşmesidir ki büyük haramlardandır. [Bak:İsra:32,Nur:30] Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Zina eden zina esnasında mümin olarak zina etmez" [Buhârî:2475] "Kul zina yaptığı zaman iman ondan çıkar ve başının üzerinde bir bulut gibi olur. Zinayı bıraktığı zaman iman ona geri döner." [Tirmizî:2625] Bunlar ve benzeri hadis-i şerifler "Zina esnasında kişinin kamil bir imana sahip olmadığı" şeklinde te'vil edilmiştir. En doğrusunu Allah Teâlâ bilir. "Aralarında zina çocuğu yayılmadığı sürece ümmetim hayırda olmaya devam eder. Aralarında zina çocuğu yayıldığı zaman Allah Azze ve Celle'nin onları azap ile kapsaması yakındır." [Ahmed:26830] Zinanın çoğalması kıyamet alametidir. [Bak:Buhârî:80] Komşu karısı ile zina yapmak on tane başka kadınla zina yapmaktan daha büyük günahtır. [Bak:Ahmed:23854] Bundan dolayı aile içi zina daha büyük günahtır. Zinaya devam eden yani ısrar eden kimsenin îmânsız ölmesinden korkulur. Çünkü ya zina esnasında ölür de - hadis-i şerifin zahirine göre- imansız gider veya kalbi kararır da Allah Teâlâ'nın ğazabına uğrar böylece iman o kalbi terk eder veya zinanın tadından dolayı bırakmak istemez de tevbeyi luzumsuz görür hâlbuki tevbe farzdır, böylece iman ondan çıkar veya zinaya alıştığı için normal görür ve iman onu terk eder. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzyedinci ve Otuzsekizinci madde: LİVATA ETMEK VE ETTİRMEK.
Şerh: Livata: İki erkekten birinin diğerinin makatından ilişkiye girmesine denir ki çok büyük bir haramdır. [Bak:Neml:54-58] Zinadan bile çirkin ve şiddetli bir haramdır. Livata yapan da yaptıran da la'netlenmiştir. [Tirmizî:1456] Hatta bir hadis-i şerifte Rasûlullah Efendimiz ﷺ üç kere şöyle buyurmuştur: "Lût kavminin amelini yapan kimselere Allah lanet etti. Lût kavminin amelini yapan kimselere Allah lanet etti. Lût kavminin amelini yapan kimselere Allah lanet etti." [Ahmed:2816] Bir başka hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Ümmetim hakkında en korktuğum şey Lût kavminin amelini işlemeleridir." [Tirmizî:1457] Livata yapmak ve yaptırmak o kadar iğrenç bir

iştir ki Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Her kimi Lût kavminin amelini yaparken bulursanız yapanı da yapılanı da öldürün." [Tirmizî:1456.Tenbih:Öldürmeyi devlet yapar, şahıslar yapmaz.] Çünkü Livata yapan veya yaptıran kimselerden utanma duygusu geri gelmesi çok zor bir şekilde gitmiş olur. Bunların tevbe etmeleri başkalarının tevbesinden daha zordur. Durum böyle olunca toplumu İfsâd etmeye başlarlar... Yeri gelmişken söyleyelim: kadınların birbirine cinsel anlamda temas etmeleri de haramdır. Livata yapmanın veya yaptırmanın îmânsız ölmeye sebep olması şundan olabilir: Livata'ya öyle bir alışmış olur ki bunun bir yaşam hakkı olduğunu iddia eder veya devam etmek suretiyle kalbi kararır ve iman ondan kaçar veya tevbeye davet edildiği zaman tevbeyi luzumsuz görür hâlbuki tevbe farzdır. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Otuzdokuzuncu madde: HATUNUNU HARAMDAN [Yâni Namahremden] SAKINMAMAK.
Şerh: Erkek ailenin reisidir. [Bak:Nîsa:34] Ailesinin nafakasından sorumlu olduğu gibi dini yaşamasından da sorumludur. [Bak:Buhârî:2409] Mesela Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Ailene namazı emret, kendin de ona sabırla devam et..." [Taha:132] Demek ki erkek ailesinin dinî yaşantısından da sorumludur. Bu sorumluluklardan birisi de erkeğin, karısını ve kızını İslamî ölçülere göre örtmesi veya örtünmelerini emretmesidir. [Bak:Ahzâb:59] Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: Kadın [örtünmesi gereken bir] avrettir. [islamî şartlara uygun örtünmeden] evinden dışarı çıktığı zaman şeytan ona göz diker." [Tirmizî:1173] Mümin erkek, karısını ve kızını kıskanır, onlara karşı hamiyet sahibidir. [Bak:Müslim:1498, 2761] Ve karısının ve kızının cilbabsız/tesettürsüz evden çıkmasına ve kadınların ve erkeklerin karışık bulundukları yerlerde bulunmasına razı olmaz. Âlimler karısını kıskanmayanı deyyuslardan saymışlardır. Deyyus: Karısına, kızına - bakılması, öpülmesi, dans edilmesi gibi - yapılan harama rıza gösteren kişidir. Rasûlullah Efendimiz ﷺ, deyyus'u Kıyamet gününde Allah Teâlâ'nın rahmet nazarı ile bakmayacağı ve Cennete giremeyecek kimseler arasında saymıştır. [Bak:Nesaî:2562, Ahmed:5372] Hatununu yabancı erkeklerden ve haram nazardan sakınmayan kimsenin îmânsız ölmesinden korkulur. Çünkü bir haramın sürekli işlenmesi onun normal görülmesine sebep olur ki haramı normal görmek küfürdür. Veya erkeğe "Eşini ve kızını modaya göre değil Allah Teâlâ'nın emrine göre giyindir veya giyinmelerini emret!","Düğünde herkesin önünde karını ve kızını oynatma!", "Sosyal medyada aileni paylaşma!" denildiği zaman işlediği günahı savunmaya geçerek "Bir saç telinden tahrik mi oluyorsunuz?!","Biraz modern olun!","Yobazlığın luzumu yok!","İki göbek atmaktan zarar gelmez!" bunun gibi şeyler der ve cilbab [Bak:Ahzâb:59] emrini kabul etmez. Veya deyyusluktan tevbe etmeyi önemli bir iş olarak görmez hâlbuki tevbe farzdır bir farzı luzumsuz görmek ise küfürdür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırkıncı madde: MÜNKERİ MEN ETMEMEK.
Şerh: Münker: Aklen ve dinen kabul görmeyen şeydir. Yani haram ve günaha/ kötülüğe münker denir. İyiliği emir ve kötülüğü yasaklamak farz-ı kifaye'dir. [Bak:Al-i İmran:104] Ancak başka yapacak kimse yoksa farz-ı ayn olur. Örneğin: Bazı konularda aile reisinin ailesine iyiliği emir ve kötülüğü yasaklaması farz-ı ayndır. Çünkü bu işi ondan başka yapacak kimse yoktur. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Sizden her kim bir kötülük görürse onu eli ile değiştirsin buna gücü yetmezse dili ile değiştirsin, buna da gücü yetmezse kalbi ile değiştirsin [yâni kalbinden buğzetsin/tiksinsin] bu ise imanın en zayıfıdır." [Müslim:49] "Canım kudret elinde olan zat'a yemin ederim ki elbette iyiliği emredeceksiniz ve elbette kötülükten nehyedeceksiniz ya da Allah'ın, katından bir azap göndermesi yakındır. Sonra Allah'a dua edersiniz de size icabet edilmez." [Tirmizî:2169] İyiliği emir ve kötülüğü yasaklamak Allah Teâlâ'nın Rahmetine sebeptir.[Bak:Tevbe:104] İyiliği emir ve kötülüğü yasaklamayı terk etmek Allah'ın lânetine sebep olur.[Bak:Mâide:78-79] Nasihat eden kimsenin: İhlaslı olması, konuyu iyi bilmesi, yumuşak uslup kullanması ve sabırlı olması gerekir. En önemli davet îmân davetidir. Sonra tevbe davetidir. Sonra bidatlerden sakındırmak, sonra haramlardan nehyetmek, sonra farzları ve vacipleri emretmek gelir. Sünnet ve müstehapları tavsiye etmek müstehaptır. Münkeri nehyetmemeye devam etmek îmânsız ölmeye sebep olur. Çünkü gücü yettiği halde münkeri nehyetmemeye devam eden kimse şeytana çalışmış olur, sürekli şeytana çalışandan ise iman kaçar. Veya gücü yettiği halde münkeri nehyetmeyen kimse münkeri nehyetme farzını önemsiz görmüş olur. Veya münkeri nehyetmeyen Allah'ın dinine yardımı kesmiş olur hâlbuki Allah'ın dinine yardım farzdır. [Bak:Muhammed:7,Enfal:72] bir farzı luzumsuz görmek ise küfürdür. Gücü yettiği halde münkeri nehyetmeyen kimse inananlar arasında kötülüğün yayılmasını istemiş olur ki böyle yapanlar dünyada âhirette

azaba uğrar. [Bak:Nûr:19] Gücü yettiği Münkeri nehyetmeyen kimse Allah'ın la'netine uğrar [Bak:Mâide:79] Allah'ın lanetine uğrayandan ise iman kaçar. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırkbirinci madde: MEALCİLİK YAPMAK.
Şerh: Mealcilik: Kuran-ı Kerimin meallerinden bir meali okuyarak - her hangi bir tefsire veya fıkha veya hadis kitaplarına bakmaksızın- ondan kendi anladığı şekilde hüküm çıkarmaktır. Bu ise şiddetli bir şekilde haramdır. Çünkü kişi böyle bir yola girdiğinde âyet-i kerimeyi kendi anladığı şekilde yorumlayacak ve neticede haram olan bir şeye helal diyecek, helal olan bir şeye haram diyecektir ve bu kişi batıl yoluna sünneti [yâni hadis-i şerifleri] tamamen veya kısmen inkâr etmek suretiyle devam edecektir ki bu sayılanların küfür olduğunda şüphe yoktur. En kötüsü de Kuran'a dayandığını zannederek kâfir olmaktır. Mealcilik yapanlardan bazılarının şöyle dediğine tevafuk ettik: "Namazın manası duadır, ben duamı yapıyorum, sizin gibi eğilip kalkmak gerekmez.","Cuma namazı diye bir şey yoktur.","Köpek eti helaldir, Aslan eti helaldir. Çünkü Kuran-ı Kerimde haram olduğu geçmiyor.","Arapça kutsal değildir." gibi ki bu sözler küfür sözleridir. Bir hadis-i şerifinde Rasûlullah Efendimiz ﷺ sanki bunlardan bahsetmektedir: "Dikkat edin! Koltuğuna yaslanmış olduğu halde kendisine benim hadisim ulaşıp da şöyle diyen bir adamın çıkması yakındır: "Bizimle sizin aranızda Allah'ın kitabı vardır. Onda helal bulduğumuzu helal sayarız, onda haram bulduğumuzu haram sayarız. [yâni hadis-i şeriflerin hükümlerini kabul etmeyiz.]" Hâlbuki Allah'ın Rasûlü'nün haram kıldığı şey Allah'ın haram kıldığı gibidir." [Tirmizî:2664, bak:Ebû Dâvûd:4604, bak:İbn-i Mace:12, bak:Darimî:606, bak:Ahmed:17174] Meal okumak haram değildir. Mealcilik yapmak haramdır. Mealciliğin sonu küfürdür, dolayısıyla mealcilik yapan tevbe etmezse îmânsız ölür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırkikinci madde: HARAM ŞARKILARI DİNLEMEĞE VE SÖYLEMEĞE DEVAM ETMEK.
Şerh: Şarkı: Terennüm etmek ve bir takım şeyler mırıldanmak anlamına gelir. Sadece mırıldanmak bir şeyler söylemek haram değildir. Haram olan şarkı: Erekeklere kadın tarafından seslendirilen veya mırıldanılan [Bak:Ahzâb:32], erkek tarafından seslendirilse bile içeriğinde Allah Teâlâ'ya isyan, kadere isyan, içki ve uyuşturucuya teşvik, zinaya teşvik, sevgili edinmeye teşvik gibi haramlar bulunan şarkılardır. Çünkü harama sebep olan şey haramdır. [Bak:Enam:108] Hatta bazı şarkıların sözleri kişiyi dinden çıkarır, küfre sokar. [Bak:Nîsa:140] Böyle içeriğinde haram ve küfür bulunan şarkılar ister çalgısız söylensin ister çalgı ile söylensin haramdır. Çalgı ile olursa haramlığı artmış olur... Peygamber Efendimiz ﷺ bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur: "Şarkı kalpte nifak çıkartır/çimlendirir" [Ebû Dâvûd:4927] Âlimlerin çoğunluğu zilsiz def hariç çalgı aletlerini kullanmayı ve çalgı dinlemeyi haram kabul etmiştir. Hatta bu hususta icma olduğu da nakledilmiştir. Çünkü Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Ümmetimden bazı topluluklar zinayı, ipeği, hamrı [yâni içki ve uyuşturucu maddelerini] ve çalgı aletlerini helal sayacaklar." [Buhârî:5590, bak:İbn-i Mace:4020] Haram olan şarkı ve türküleri dinleyen ve söyleyen kimseler şundan dolayı îmânsız ölebilir: Ya şarkının içeriği küfre sokar veya haram olan şarkıyı "müzik ruhun gıdasıdır.","şarkı söylemek bir sanattır." vb şeyler söyleyerek helal sayar veya gece gündüz çok şarkı dinlemek ve söylemek sûretiyle kalbi kararır ve kalbinde münafıklık tohumu yeşermeye başlar, bir insan münafık olursa ölüm anında, kabirde ve ahirette kaybeder veya haram olan şarkıları dinlediği halde hiç üzülüp tevbe etmez, tevbeye luzum görmez hatta "Ne yaptım ki tevbe edeyim","iki şarkı dinlemek ile insan cehennemlik mi olurmuş?! Ne tevbe edecek mişim?!" der böylece küfre girer çünkü tevbe farzdır, farzı luzumsuz görmek ise küfürdür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırküçüncü madde: SEKÜLERİZMİ TASTİK ETMEK VE SAVUNMAK.
Şerh: sekülerizm: Âhiretten, dini ve ruhi meselelerden ziyade dünyaya odaklanmak gerektiği inancıdır. Diğer adıyla dünyacılıktır. Dinin gerekliliklerine göre değil toplumsal yasaların ve kuralların gerekliliklerine göre yaşanılması gerektiğini savunan kişilere seküler denir. Görüldüğü gibi sekülerizm küfürdür. Çünkü dini dünya işine / devlet işine karıştırmamayı hedef alır. Hâlbuki kainatın sahibi Allah Teâlâ'dır. Mülkünde dilediği gibi tasarruf etme hakkı onundur, hüküm de ona aittir. [Bak:Al-i İmran:189,Nûr:42 ve Ğafir:12,Yusuf:40] "Ben Müslümanım!" diyen hiç bir kimse "Namazı Allah emretmiş kılarım! Ramazan ayında Allah emrettiği için oruç tutarım... ama toplumsal hukukda, ticarette, adalette hükmü ben koyarım!" diyemez! Bu küfürdür. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: "... Kim

Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir." [Mâide:44] Allah Teâlâ sadece dünyayı isteyenin âhiretten nasibi olmadığını beyan etmiştir: "... İnsanlardan bazıları şöyle der: "Rabbimiz bize dünyada ver!" Onların Âhirette nasîbi yoktur." [Bakara:200] ve şöyle buyurmuştur: "Hayır! Siz peşin olan dünyayı seviyorsunuz da Âhireti bırakıyorsunuz!" [Kıyamet:20-21] Netice olarak: seküler olmak isteyen ve sekülerizmi savunan kâfir olur. Böyle bir kimse, bu batıl inanç ve davranıştan tevbe etmezse namaz kılsa da oruç tutsa da küfür üzerine ölür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin. -

Kırkdördüncü madde: SÖVMEYE VE LANET ETMEYE DEVAM ETMEK.
Şerh: Sövmek: aşağılama, hor görme, onur kırma, yermek, küfretmek, kötülemek demektir. Sövmek ve la'net etmek büyük günahlardandır. Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde ﷺ şöyle buyurmuştur: "Müslüman'a sövmek fâsıklıktır." [Buhârî:48, Müslim:64] Dirilere sövmek haram olduğu gibi ölülere sövmek de haramdır. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Ölülere sövmeyin sonra dirilere eziyet etmiş olursunuz." [Tirmizî:1982, Ahmed:18209] Kişinin anne ve babasına lanet etmesi ise büyük günahların en büyüklerindendir. Nitekim Rasûlullah ﷺ şöyle buyurmuştur: "Kişinin anne ve babasına lanet etmesi büyük günahların en büyüklerindendir." denildi ki "Ya Rasûlallah! Kişi anne ve babasına nasıl söver?" Buyurmuş ki "Kişi bir başkasının babasına söver o da onun babasına söver. Annesine söver." [Buhârî:5973, Müslim:90] Lanet etmek sövmekten daha şiddetli haramdır çünkü lanet: Allah Teala'nın rahmetinden kovmasını istemektir. Rasûlullah Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Mümin'e lanet etmek onu öldürmek gibidir." [Ahmed:16385, Darimî:2406] "Çokça lanet edenler kıyamet günü şafeatçiler ve şahitler olamazlar." [Müslim:2598,Ebû Dâvûd:4907] Lanet göğe çıkar, yere iner, sağa gider sola gider sonra lanet edilene gelir lanet edilen layık değilse lanet edene döner. [Bak:Ebû Dâvûd:4905] Müslüman'a sövmek haram olduğu gibi zimmî kâfire sövmek de haramdır. Harbî kâfire sövmek caiz ise de aşırıya kaçıp Müslümanın edebine yakışmayan sözlerden kaçınmak gerekir. Hiçbir insanın kaşına, gözüne, burnuna, ağzına sövmek caiz değildir. Çünkü Allah Teala'nın yarattığını beğenmemeye girer. Sövmeye ve la'net etmeye devam eden kimse şu ihtimallerden dolayı îmânsız ölebilir: Ya lanet kendisine döner de Allah Teâlâ'nın Rahmetinden uzak olur veya sövmeyi basit zanneder ve devam eder de kalbi kararır ve lanete uğrar veya sövme ve la'net etme haramından tevbe etmeye luzum görmez "Ne dedim ki tevbe edeyim!" der, hâlbuki tevbe farzdır veya sövmeyi veya lanet etmeyi kendisi için bir hak görür de helal sayar. Mesela: "Hak etti ki sövdüm" der. Hâlbuki haram hiçbir kimse için hak değildir. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin-

Kırkbeşinci madde: TEKFÎR ETMEKTE ACELECİ VE ISRARCI OLMAK.
Şerh: Tekfîr etmek: Bir kişinin kâfir olduğunu söylemek demektir. Zan üzerine ve acele ederek tekfîr etmek haramdır. Bazen yapılan iş veya söylenen söz icma ile küfür olur ama muayyen şahıs için "kâfir oldu" denilemez! Çünkü muayyen şahsın tekfîr edilmesine engel olan şeyler vardır. Mesela: Dil sürçmesi, bilmemek, ikrah [yâni tehdit ve zorlama], unutmak, aklın başta olmaması, yanlış te'vîl gibi. Acele ile tekfîr haramdır dedik, çünkü bir kimse Müslüman bir kimseyi tekfîr ettiği zaman: 1-"Sen ebedî Cehenneme girecek olan kâfirlerdensin." 2-"Seni öldürmek helaldir çünkü mürted oldun." 3-"Karın senden boş oldu." 4-"Bundan sonra karından doğacak çocuk veled-i zinadır." 5-"Öldüğün zaman cenazen yıkanmayacak, üzerine cenaze namazı kılınmayacak ve kâfirlerin mezarlığına gömüleceksin" 6-"Bu zamana kadar yaptığın bütün amellerin iptal oldu." 7-"Senin kestiğin hayvanın eti yenmez." 8-"Akrabalarından hiç birinin malına varis olamazsın." demiş olur. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: "Hangi kişi [Müslüman] kardeşi için "Ey kâfir!" derse şüphesiz ki o ikisinden biri küfür kelimesi ile döner." [Buhârî:6104] Yani Müslümana "kâfir" diyen kişi doğru değilse kendisi kâfir olur çünkü Müslümana "kâfir" demek küfürdür. Bütün bunlardan muayyen bir şahsı tekfîr etmenin ne kadar tehlikeli ve ciddi bir iş olduğu anlaşılmış olur. Onun için tekfîr ilmini ve tekfîre mani olan şeyleri bilmeyen kimsenin acele ile, zan ile, ihmal ile, yeterli araştırma yapmadan, Kuran ve Sünnetten delil ortaya çıkmadan, ısrar ile tekfîr etmesi haramdır. Ve îmânsız ölmesine sebep olabilir. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırkaltıncı madde: İSLAMIN ŞARTLARINA GEREKEN ÖNEMİ VERMEMEK.
Şerh: İslam'ın şartı beştir [Bak:Buhârî:8,Müslim:16]: 1-Kelime-i şehadet getirmek. 2-Namaz kılmak. 3-Zekat vermek. 4-Hacca gitmek. 5-Oruç tutmak. İslamın beş şartı demek, İslam'ın öne çıkan ibadetleri demektir. Kişinin

Müslümanlığı bu ibadetleri yaptığı ölçüde güçlenir veya yapmadığında zayıflar. Çünkü bu ibadetler İslam binasının temel direkleridir. Kişi Kelime-i şehadet ile Müslüman olur ama imanını ancak Namaz, Zekât, Oruç ve Hac ile koruyabilir. Bu ibadetlere karşı soğuk olanların îmânları her zaman tehlikededir. Namaz ve oruç beden ile yapılan, zekât mal ile, hac ise hem mal, hem de beden ile yapılan ibadetlerdir. Namaz dinin direğidir. [Bak:Tirmizî:2616] Zekât fakirler ile zenginleri birbirine bağlayan bir köprüdür ve kişinin imanına delildir. [Bak:Nesaî:2437] Oruç günahlardan koruyan bir kalkandır. [Bak:Buhârî:7492] Kabul olunmuş haccın karşılığı ancak Cennettir [Bak:Buhârî,1773] "Ben Müslümanım!" diyen hiç bir kimse Namazı bir yük ve zaman kaybı, Zekatı mal zayiatı, Orucu kendine eziyet, Haccı da Araplara para yedirmek olarak göremez. Çünkü bu şekilde düşünceler farzı hafife alma ve luzumsuz görme düşünceleridir ki küfürdür. "Ben Müslümanım!" diyen bir kişi bu düşüncelerden birini savunduğu halde imanla âhirete göçmez çünkü farzı önemsiz görmüştür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin. -

Kırkyedinci madde: TESETTÜR FARZINI HAFİFE ALMAK.
Şerh: Tesettür: Örtünmek gizlenmek, kapanmak, korunmak demektir. Hem erkek hem de kadın için kullanılır. Erkeğin tesettürü: Göbek ile diz kapağı arasını örten, şeffaf olmayan, yapışık olmayan, şöhrete sebep olmayan, kadınların, fasıkların ve kâfirlerin kıyafetine benzemeyen, üzerinde ruh taşıyan canlı resmi veya kötü yazılar olmayan bir giyiniş ile sağlanabilir. Kadının yabancı erkeklerin yanına veya dışarıya çıktığı zaman tesettürü: El ve yüz hariç bütün bedeni örten (Fitne korkusu varsa eli ve yüzü de kapatmak gerekir), geniş olup vücudun vasfını, şeklini, hacmini göstermeyen, şeffaf olmayan, şöhrete sebep olmayan, parfüm veya koku sıkılmış olmayan, örtünün kendisi süs ve süslü olmayan, erkeklerin, fasık kadınların ve kâfirlerin elbiselerine benzemeyen, üzerinde ruh taşıyan canlı resmi veya kötü yazılar olmayan bir giyiniş ile sağlanabilir. Buna ek olarak ses çıkaran ayakkabı giymemesi, yabancı erkekler ile konuşurken örfe uygun gevşek olmayan bir tarzda konuşması gerekir. Bütün bu saydığımız şartların delilleri vardır fakat bu kısa yazıya sığdıramayız. Erkek erkeğin, kadın kadının örtülmesi gereken yerlerine bakamaz. [Bak:Müslim:338] Kadın ve erkek bir birilerinin örtülmesi gereken yerlerine bakarsa göz zinası yapmış olurlar, tutarlarsa da el zinası yapmış olurlar. [Bak:Müslim:2657] Tesettürün modası olmaz. Tesettür Allah Teâlâ'nın emridir. Ve şartlarına riâyet etmek gerekir. Erkek veya kadın yukarıda belirtilen şartları taşımadığı halde moda tesettürüne girer de "Ben Allah'ın emrettiği şekilde giyindim." derse Allah Teâlâ'ya iftira etmiş olur. Allah Teâlâ'ya iftira ise küfürdür. Özellikle kadın tesettürünün kalmadığı veya modaya dönüştüğü günümüzde bu farza gereken önem verilmez ve yapılan haramdan tevbe edilmez ise son nefeste küfür üzerine ölmeye sebep olabilir. Çünkü bir farzı hafife almak veya luzumsuz görmek küfür olduğu gibi yapılan bir günahtan tevbeye luzum görmemek de küfürdür. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Kırksekizinci madde: ALLAH DOSTLARINA DÜŞMANLIK YAPMAK.
Şerh: Allah Teâlâ'ya dostluk iki şekilde olur: 1-Umumî [yâni genel] dostluk ki bu manada bütün Müminler Allah Teâlâ'nın dostudur. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Allah müminlerin dostudur." [Al-İ İmran:68] 2-Hususî [yâni özel] dostluk ki o da îmandan sonra amel-i salihle, zikirle, murakabe ile, güzel ahlâk ile kısacası takvâ ile kazanılan dostluktur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Şüphesiz ki Allah'ın dostlarına korku yoktur ve onlar üzülecek de değillerdir. Onlar ki îman ettiler ve takvâ sahibi oldular." [Yunus:63] "Sizin Allah katında en değerli olanınız en çok takvâ sahibi olanınızdır." [Hucurat:13] Takvâ sahibi müminlere, salihlere, Allah Teâlâ'nın dostlarına sırf hasedinden veya öfkesinden veya kininden veya taassubundan dolayı sataşan ve düşmanlık yapan, onların gıybetini yapan, onlara iftiralar atan kimselerin îmânsız ölmelerinden korkulur. Çünkü hiç sebep yok iken salihlere, takvâ sahiplerine kızmak, sataşmak, düşmanca davranmak aslında onların temsil ettiği güzel ahlâka, takvaya, iyiliğe, sünnete kızmak ve düşmanlık yapmak anlamına gelir ki kişiyi küfre sokmaya yeter. Peygamber Efendimiz ﷺ bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ki Allah [Teâlâ] şöyle buyurdu: Kim benim dostlarımdan birine düşmanlık yaparsa ona harp ilan ederim." [Buhârî:6502] Allah Teâlâ'nın savaş açtığı kimsede iman kalır mı?! Allah Teâlâ'nın dostlarının işlerine akılları ermediği için düşmanlık yapanların ve tevbe de etmeyenlerin îmânlarını kaybettikleri bir çok hadise ile aktarılmıştır. Bazıları düşmanlıkta o kadar ileri gidiyor ki Allah Teâlâ'nın dostlarını tekfîr ediyor. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Bilgisizce, zan üzerine tekfîrin ne kadar tehlikeli olduğunu daha önce açıklamıştık.

Kırkdokuzuncu madde: ŞERİATIN İZİN VERMEDİĞİ ŞEYLERİ İZLEMEYE DEVAM ETMEK.
Şerh: Günümüz şartlarında şeriata uygun olmayan o kadar çok şeyler var ki mesela: diziler, filimler, şarkı klipleri, müstehçen videolar, müstehçen dergi ve gazeteler, müstehçen resimler gibi. Bunlardan bazıları - Mesela: müstehçen resimler, müstehçen dergi ve gazeteler - hem göz zinasına hem kalbin ifsadına hem batıl düşüncelerin okuyana bulaşmasına hem zaman israfına sebeptir. Bazıları - Mesela: diziler, filimler, şarkı klipleri - hem göz zinasına hem kulak zinasına hem batıl inançların bulaşmasına hem zaman israfına hem ahlaksızlığın yaygınlaşmasına hem kötülüklerin öğrenilmesine sebeptir. Bunlar [yâni meşru olmayan dizi, filim vs.] haram olan şeylerdir. Fakat haram, onu işleyeni belli bir süre sonra küfre iletebilir. Çünkü haramın sürekli işlenmesi onun normal görülmesine sebep olur ki haramı normal görmek küfürdür. Örneğin: İnsanların çok fazla dizi, film veya şarkı klibi izlemekten kaynaklı şöyle dediğini duyarsınız: "O filim çok güzeldi.","Bu dizi çok güzel.","Geçen falancanın şarkı klibini izledim çok beğendim/ tebrik ettim doğrusu." Bu cümleler bazıları için çok masum gibi gözükse de aslında çok sakıncalıdır. Çünkü içinde bir çok haramın alenen işlendiği bu dizi, filim ve şarkı klipleri için "çok güzel", "çok güzeldi", "tebrik ettim doğrusu" demek, "Bu işlenen haramlar çok güzel, yapanları tebrik ettim" demektir ki Allah Teâlâ'ya yapılan isyanı kalben inkâr etmek yerine beğenip tebrik etmek küfürdür. [Bak:Müslim:50] Diğer bir durum ise alıştığı günahtan - Mesela: dizi'den, filimden - tevbeye çağrıldığı zaman tevbeyi luzumsuz görebilir. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin - Örneğin: Televizyonda dizi izleyen bir kimseye haydi "Televizyonu kapatıp tevbe et!" deseniz "Ne günah işledim ki tevbe edeyim?!" şeklinde bir tepki ile karşılaşabilirsiniz bu ise devam etmekte olduğu günahı helal saydığını gösterir. Kendisine gerekli bilgilendirme yapılmalı ve öğretilmelidir. Haramlardan kurtulmak, batıl inanç ve davranışlardan imanı korumak, haramı helal saymamak için şeriatın izin vermediği şeyleri izlememek ve tevbe etmek lazımdır…

Ellinci madde: MEZHEPSİZLİK YAPMAK.
Şerh: Mezhep: Gidilen, takip edilen yol demektir. Ümmetin İcma'sıyla Hanefî, Mâlikî, Şafiî, Hanbelî mezhepleri haktır. Ve müctehid olmayanların bu dört mezhepten birine uyması bize göre vaciptir. Çünkü kişi hiç bir mezhebe göre amel etmeksizin kendi çıkarımları ile Müslümanlığını devam ettiremez. Mutlaka yoldan sapar, Harama helal, helale haram der ve nefsinin arzusuna göre çıkarımlar yapar. Çünkü herkesin ömrü bütün kuran ayetlerini ve tefsirlerini, hadisleri ve o hadislerin şerhlerini anlamak için yeterli olmaz. Allah Teâlâ bilmeyenlerin bilenlere sormasını emretmektedir: "Bilmiyor olduysanız ehl-i zikre [yâni bilenlere] sorun." [Nahl:43] | "Ben Ahmet'e, Mehmet'e bakmam ben kurana bakarım." diye slogan atan mezhepsizlerin Kuran'a baktıkları halde zaman zaman harama helal, helale haram, farzı iptal, farz olmayanı farz kabul ettiklerini üzülerek belirtmek isteriz. Bu dört mezhep müminlerin yoldur. Dünyanın dört bir yanında kabul görmüştür. Müminlerin yolundan ayrılan kimse Cehenneme ayrılır. Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi: "Kim, kendisine hidayet (doğru yol) besbelli olduktan sonra peygambere karşı çıkar, mü'minlerin yolundan başkasına uyarsa, onu yöneldiği yolda bırakırız ve cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir varış yeridir." [Nîsa:115] Mezhepsizlerin takıldığı nokta ise dört mezhep arasındaki ihtilaflardır. Hâlbuki ümmetin âlimlerinin ihtilafı ümmetin cahilleri için Rahmete sebeptir. Allah Teâlâ İslam'ı çok katı tutsaydı insanların çoğu Cehenneme giderdi ama bazı meseleleri âlimlerin istinbat yeteneğine bırakmıştır [Bak:Nîsa:83] ki böylece âlimlerin ihtilafı cahiller için Rahmet olsun. Bir mezhebe bağlı olmak bize göre vacip olmak ile birlikte ihtiyaç halinde - ihtiyaç zarurî olmasa bile - diğer hak mezheplerin görüşleri ile amel etmek de caiz ve mümkündür. Yani bir mezhebin tamamında o mezhebe uymak mutlak anlamda şart değildir. Mutlak anlamda kendisine uyulması gereken kişi Hz Muhammed Mustafa ﷺ dir. [Bak:Al-i İmran:31] Önemli olan mezhepsiz halde, ne yapacağını bilmez bir halde kalmamaktır. Mezhep taassubu yapmak ise caiz değildir. Velhasıl-ı kelam: Hiçbir hak mezhebe bakmadan kendi kafalarına göre, nefislerinin arzularına göre yol almak isteyen kimselerin son nefeste îmânsız ölmelerinden korkulur…

وَمَا تَوْفِيقُنَا إِلَّا بِاللهِ رَبِّ الْعَالِمِينَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ